

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PÄÄTÖS

KAIELY/600/2017

pilaantuneen alueen
puhdistamisesta

Annettu julkipanon
jälkeen

30.10.2017

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista Sotkamossa Pisterinniemiellä Golf-kentän alueella.

ILMOITTAJA

Katin Golf Oy
Katinkullantie 15
88610 Vuokatti

KIINTEISTÖ, SEN OMISTUS, SIJAINTI JA KÄYTTÖTARKOITUS

Kunnostettava kohde sijaitsee Sotkamon kunnassa kiinteistöillä (765-401-2-374). Kiinteistön omistaa Sotkamon kunta. Ilmoituksen tekijä on ollut vuokralla kohteessa vuodesta 1988 alkaen. Kunnostuskohteen osoite on Pisterinniementie 4.

Alue on asemakaavassa VU-1 merkinnällä urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta golfkenttää varten. Kunnostuskohteessa on huoltohalli ja sen ympärillä on golf-kenttä.

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Pilaantuneiden maa-ainesten puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ympäristönsuojelulain 136 §:n mukainen ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle silloin, kun puhdistaminen ei edellytä ympäristölupaa. Tässä tapauksessa ilmoitusmenettely on riittävä. Kyseessä on pilaantuneen maaperän puhdistaminen yksittäisessä kohteessa. Kunnostuskohde sijaitsee Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, joka siten ratkaisee asian.

MAAPERÄN PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Selvitys pilaantumista aiheuttaneista tapahtumista

Kiinteistön alueella sijaitsee huoltohalli ja tankkauspaikka, jossa on maaperässä kaksi polttoainesäiliötä. Toinen säiliö on bensalle ja toinen dieselille. Säiliöt on asennettu maaperään ilmoituksen mukaan 1990-luvun alussa.

Säiliöitä on alettu poistaa maasta syksyllä 2017. Pintamaiden kuorimisen jälkeen havaittiin maaperässä polttoaineen hajua ja polttoainepumpulle tulevassa putkessa tummaa öljyä ulkopinnalla. Miehistöluukun yläpuolelle kertyneessä vedessä todettiin olevan öljykalvo.

Kohteessa pidettiin palaveri maaperän puhdistamiseen ja sen vastuisiin liittyen 4.10.2017. Palaveriin osallistui mm. maanomistajan Sotkamon kunnan edustaja, toiminnanharjoittajien edustajia ja konsultin Ramboll Finland Oy:n edustaja. Kainuun ELY-keskuksesta mukana oli ympäristöasiantuntija Juha Määttä.

Selvitys pilaantumisen aiheuttaneesta aineesta ja pilaantuneen maan määrästä

Maaperän on aistinvaraisesti havaittu pilaantuneen öljyhiilivedyillä. Maaperätutkimuksia ei ole tehty, mutta Ramboll Finland Oy on laatinut kohteen kunnostamisesta työsuunnitelman 5.10.2017. Pilaantuneen maaperän määrää ei ole vielä selvitetty.

Maaperä-, pohja- ja pintavesiolosuhteet

Alueella sijaitsee golf-kenttä. Ympäristö on tätä varten rakennettua. Maaperä on hienoa hiekkaa. Alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Kunnostuskohteesta reilun kolmen sadan metrin päässä on Nuasjärvi, joka kuuluu Sotkamon reittivesistöön.

SELVITYS PUHDISTUSTYÖN SUORITTAMISESTA

Selvitys puhdistustavoitteesta

Kohteessa esitetään tehtäväksi maaperän puhdistus massanvaihtotyönä.

Kunnostuksen tavoitetaso määräytyy maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen nro 214/2007 mukaan. Ilmoituksen tekijä esittää kunnostustyölle ns. ylempää ohjearvotasoa.

Ilmoituksessa esitetty puhdistusmenetelmä

Ilmoituksen tekijä esittää kunnostusmenetelmäksi massanvaihtoa ja öljyisen veden keräämistä talteen siiviläkaivolla. Öljyinen vesi joko johdetaan ympäristöön öljynerotinkaivon jälkeen tai toimitetaan imuautolla luvanvaraiseen vastaanotto- paikkaan.

Puhdistustyön aikataulu

Kunnostustyöt on tarkoitus toteuttaa loppusyksystä 2017.

Selvitys työn valvonnasta

Työmaalla on kunnostustyön aikana paikalla ympäristötekniikan asiantuntija, joka huolehtii tarvittavista näytteenotoista, pilaantuneiden maiden siirtoasiakirjojen laatimisesta, tarvittavasta yhteydenpidosta tilaajiin ja ympäristöviranomaisiin sekä valvoo, että työn toteutuksessa noudatetaan kunnostustyölle asetettuja ohjeita. Valvoja pitää kunnostuksesta päiväkirjaa sekä vastaa mm. kunnostustyön loppuraportin laatimisesta.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitus vastaanotettiin Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa 9.10.2017. Ilmoitusta on täydennetty 13.10.2017. Täydennyksessä ilmoituksen tekijä esittää puhdistustavoitteeksi ns. ylempää ohjearvotasoja, koska aluetta käytetään pysäköintialueena. Ilmoituksesta ei ole pyydetty lausuntoja, mutta ilmoituksen tekijän käyttämän konsultin välityksellä välittyi Sotkamon kunnan suunnitteluinsinöörin näkemys, jonka mukaan puhdistustasona olisi käytettävä alemmaa ohjearvotasoja mahdollisen tulevan rakentamisen vuoksi. Ilmoituksen käsitelijä on myös ollut yhteydessä kunnan kaavoittajaan alueen tulevien maankäyttösuunnitelmien selvittämiseksi.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualue on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen ilmoituksen mukaisesti puhdistuksen tavoitetasoa lukuunottamatta. Maaperän puhdistushankkeessa on noudatettava seuraavia määräyksiä:

1. Kunnostustavoitteena ovat valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen nro 214/2007 mukaiset öljyhiilivetyjen alemmat ohjearvot. Puhdistustaso on varmennettava riittäväillä kenttä- ja laboratorionäytteillä, joiden ottaminen on tehtävä kunnostuksen valvojan kontrolloimana. Laboratorioon toimitettavien näytteiden analysoinnin tulee tapahtua akkreditoidussa tai muutoin viranomaisten hyväksymässä laboratoriossa.
2. Öljy-yhdisteitä sisältävän veden johtamisesta ympäristöön on sovittava maanomistajan, Sotkamon kunnan kanssa. Ympäristöön johdettavan veden öljyhiilivetytypitoisuus saa olla korkeintaan 5 mg/l. Veden laatua on seurattava öljyhiilivetyjen osalta.
3. Poistettavat pilaantuneet maamassat, ja muut alueelta kunnostuksen vuoksi poistettavat jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Maa-ainesjätettä ja muita poistettavia jätteitä saa luovuttaa kuljetettavaksi sille, joka on merkitty jätehuoltorekisteriin ja jolla on oikeus harjoittaa jätteen ammattimaista kuljetusta.
4. Pilaantuneiden maamassojen ja jätteiden kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maamassojen

pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneita maa-aineksia kuljettaessa on kuorman mukana oltava siirtoasiakirja.

5. Mikäli poistettavaksi tulevia pilaantuneita maamassoja joudutaan varastoimaan kunnostustyömaalla, on varastointipaikan maaperästä otettava varastoinnin päätyttyä jäännöspitoisuusnäytteet.
6. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja. Kunnostustöiden valvoja vastaa siitä, että kunnostus toteutetaan ilmoituksen ja siitä annetun tämän päätöksen mukaisesti. Valvojan nimi ja yhteystiedot sekä kunnostuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Kainuun ELY-keskukselle ja Sotkamon kunnan ympäristöviranhaltijalle. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös kunnostustöiden päättymisestä. Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tulee varata mahdollisuus kunnostustöiden tarkastamiseen sovittavana aikana.
7. Kunnostustyön aikana tulee pitää työmaapöytäkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjaa on säilytettävä vähintään kolme vuotta, ja se on pyynnöstä esitettävä valvovalle viranomaiselle.
8. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joista aiheutuu tai uhkaa aiheutua tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin päästöjen ja niistä vahinkojen torjumiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava viipymättä Kainuun ELY-keskukselle ja Sotkamon kunnan ympäristöviranhaltijalle.
9. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Kainuun ELY-keskukselle ja Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta ja viimeisten näytteiden ottamisesta. Loppuraportissa on esitettävä ainakin yhteenveto työmaapöytäkirjoista, tehdyistä kunnostustoimista ja kenttä- ja laboratoriotutkimusten tuloksista sekä esitettävä näytepisteiden sijainnit, toteutuneiden kaivantojen laajuus ja sijainti kartalla sekä selvitys poistettujen maa-ainesten, jätteiden ja veden laadusta, määrästä ja toimituspaikasta.

Ratkaisun perustelut

Määräys 1

Valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) 4 §:ssä määritellään ohjearvotasot. 4 §:n 2 momentin mukaan teollisuus-, varasto- tai liikennealueilla taikka muilla vastaavilla alueilla sovelletaan ylempää ohjearvoa. Muilla alueilla maaperän puhdistamisessa sovelletaan alemmaa ohjearvoa. Tässä kohteessa edellytetään alemmaa ohjearvotasoa ympäristö- ja terveysriskin poistamiseksi, koska kohde on matkailualueella, ja kohdetta voidaan tulevaisuudessa käyttää matkailurakentamiseen. Käytettäessä alemmaa ohjearvotasoa ei kunnostettavalle maa-alueelle jää maankäytön rajoitteita. Kunnostuskohde sijoittuu Vuokatin yleiskaavaluonnoksessa matkailupalveluiden alueelle, jonne

voidaan sijoittaa matkailurakentamista. Vuokatin yleiskaavaluonnos on hyväksytty ympäristö- ja teknisessä lautakunnassa 31.5.2017.

Kunnostustyön yhteydessä näytteenotolla selvitetään maaperän pilaantuneisuusaste. Laboratoriotutkimuksilla tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus. Ympäristön pilaantuneisuus tulee varmistaa etenkin, koska kohteessa ei ole tehty maaperätutkimuksia etukäteen.

Määräys 2

Poistettavan veden johtamisesta on sovittava kunnan kanssa, jotta poistettava vesi voidaan johtaa hyväksytysti esimerkiksi olemassa olevia hulevesijärjestelmiä hyödyntäen. Ympäristöön johdettaville vesille on tarpeen asettaa pitoisuusraja ympäristön pilaantumisen estämiseksi. Öljy-yhdisteiden pitoisuus 5 mg/l on yleisesti käytössä oleva puhdistustaso 1 luokan öljynerottimilla.

Määräys 3

Pilaantumisen ehkäisemiseksi poistettavat maamassat ja alueella muut mahdollisesti olevat jätteet on perusteltua viedä sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Jätteitä saa luovuttaa vain jätelain 29 §:n tarkoittamalle hyväksytylle jätteen vastaanottajalle. Jätteenkuljettajan tulee jätelain mukaan olla hyväksyttyinä jätehuoltorekisteriin.

Määräys 4

Pilaantuneiden massojen käsittelystä, välivarastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksesta on annettu määräyksiä, jotta kunnostustöistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa lisäpilaantumista kiinteistöllä estetään mm. oikeanlaisen kuljetuskaluston ja -reittien valinnalla.

Jätelain 121 § mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneen maan aineksen kuljetuksesta, kun sitä siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta, päivämäärästä ja kuljettajasta.

Määräys 5

Määräys maamassojen välivarastointipaikan maaperänäytteiden ottamisesta on annettu pilaantumisen leviämisen estämiseksi.

Määräys 6

Valvojan nimeämällä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaiselle toimitetaan tieto kunnostustöiden suunnitellusta ajankohdasta ennen töiden aloittamista. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi mahdollisuus kunnostustöiden tarkistamiseen on tarpeen.

Määräys 7

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. Kunnostushankkeen työvaiheiden huolellinen ja selkeä dokumentointi on tarpeellista työn onnistumisen lisäksi myös loppuraportin laatimiseksi.

Määräys 8

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys toimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi.

Määräys 9

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet, kuten jälkiseurantarve. Loppuraportin laadun varmistamiseksi päätöksessä annetaan vähimmäisvaatimukset raportin sisällöstä. Tietojen kokoaminen loppuraporttiin helpottaa tiedonhakua, mikäli kohteen historiaan on myöhemmin tarvetta palata.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 30.11.2022 saakka.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5, 6, 7, 16, 17, 23, 133, 135, 136, 190, 191 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 24, 25, 26 §

Jätelaki 2, 5, 29, 30, 31, 96, 121 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (1554/2016) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2017

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös (sähköpostitse)

jari.koivusalo@holidayclub.fi

Päätös (sähköpostitse)

kirjaamo@sotkamo.fi, erkki.tervo@sotkamo.fi, juha.kaaresvirta@sotkamo.fi,

taina.huttunen@sotkamo.fi

markku.kempainen@ramboll.fi

Suomen ympäristökeskus

Päätös on nähtävillä internetissä ympäristöhallinnon pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuspäätökset –sivustolla.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustauluilla

Kainuun ELY-keskus kuuluttaa tästä päätöksestä Sotkamon kunnan ilmoitustaululla. Kuulutus on nähtävillä myös internetissä Kainuun ELY-keskuksen sivuilla.

Lisätietoja päätöksestä

Ympäristöasiantuntija Tatu Turunen, puh. 0295 023 892.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 385 euroa.

Päätöksen maksu määräytyy Valtioneuvoston asetuksen (1554/2016) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2017 mukaisesti ilmoituksen käsittelyyn kuluneen ajan perusteella (7 tuntia x 55 euroa/tunti). Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

HYVÄKSYNTÄ

Ilmoituksesta annettavan päätöksen on ratkaissut yksikön päällikkö Sari Myllyoja ja esitellyt ympäristöasiantuntija Tatu Turunen (puh. 0295 023 892), joka antaa asiasta lisätietoja. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksestä perittävään maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muutosta saavat hakea kirjallisella valituksella ilmoituksen tekijä ja ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, sekä laitoksen sijaintikunnan kunnanhallitus ja sellaiset viranomaiset, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastualueen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen valitusajassa hallinto-oikeudelle.

Valitusaika

Valitus on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen antamispäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. **Valitusaika päättyy 29.11.2017.**

Valituksen sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan asianosaiselle tiedottaa
- päätös, johon haetaan muutosta ja
 - miltä kohdin muutosta haetaan
 - mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi sekä
 - millä perusteilla muutoksia vaaditaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituskirjelmään on liitettävä

- ilmoitusta koskeva elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valitus on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Lähettäjän vastuulla asiakirjat saadaan lähettää myös postitse tai lähetin välityksellä taikka sähköpostilla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen viraston aukiolon päättymistä. Sähköpostitse lähetettyjen asiakirjojen pitää olla kirjaamon sähköpostiosoitteessa ennen viraston aukiolon päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 97 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42611, telekopio 029 56 42760

Aukioloaika: klo 8.00–16.15

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument har godkänts elektroniskt

Myllyoja Sari 30.10.2017 12:41